

ความหวังในธุรกิจการท่องเที่ยวของไทย: การฟื้นตัวจากผลกระทบของโควิด-19

Hope in Thai Tourism Business: Recovery from the Impact of COVID-19

นายอุทิศ นาคช่วย¹

Mr. Uthit Nakchuai

บทคัดย่อ

บทความนี้ศึกษาเกี่ยวกับการฟื้นตัวของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวไทยหลังจากผลกระทบจากการระบาดของโควิด-19 โดยมุ่งเน้นไปที่กลยุทธ์และการปรับตัวของธุรกิจท่องเที่ยวเพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยวทั้งในและต่างประเทศในยุคหลังการระบาด ซึ่งอุตสาหกรรมท่องเที่ยวไทยได้รับผลกระทบอย่างหนักจากการหยุดชะงักของการเดินทางและการยกเลิกกิจกรรมต่างๆ แต่กระบวนการฟื้นตัวเริ่มเห็นผลจากการนำมาตรการด้านความปลอดภัยและสุขอนามัยมาใช้ การพัฒนาเทคโนโลยีในการเสริมสร้างประสบการณ์การท่องเที่ยว รวมถึงการปรับรูปแบบการท่องเที่ยวให้สอดคล้องกับพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวที่เปลี่ยนไป เช่น การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพและการท่องเที่ยวในพื้นที่ธรรมชาติ การพัฒนานโยบายที่ชัดเจนและการสนับสนุนจากภาครัฐจะมีบทบาทสำคัญในการเร่งการฟื้นตัวนี้ โดยการร่วมมือระหว่างภาครัฐและภาคเอกชนในการส่งเสริมการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน เป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งในการสร้างสมดุลระหว่างการพัฒนาเศรษฐกิจและการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม รวมถึงการลงทุนในโครงสร้างพื้นฐาน การพัฒนาผลิตภัณฑ์ท่องเที่ยวที่ตอบโจทย์พฤติกรรมใหม่ของนักท่องเที่ยว และการสร้างความมั่นใจในด้านความปลอดภัย การศึกษาในครั้งนี้จึงชี้ให้เห็นถึงความสำคัญของการฟื้นตัวที่ไม่เพียงแต่จะมุ่งเน้นด้านเศรษฐกิจ แต่ยังรวมไปถึงการพัฒนาแนวทางการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนสำหรับอนาคต

คำสำคัญ: ความหวัง, ธุรกิจการท่องเที่ยวไทย, การฟื้นตัว, โควิด-19

¹ นักวิชาการอิสระ ; independent Scholar, Thailand

Corresponding author, e-mail: uthitnakchuai@gmail.com, Tel. 086-21163513

Abstract

This article examines the recovery of the Thai tourism industry after the impact of the COVID-19 pandemic, focusing on the strategies and adaptations of tourism businesses to attract both domestic and international tourists in the post-pandemic era. The Thai tourism industry was severely affected by the disruption of travel and the cancellation of various activities. However, the recovery process has shown progress through the implementation of safety and hygiene measures, the development of technology to enhance the tourism experience, and the adaptation of tourism models to align with changing tourist behaviors, such as health tourism and nature-based tourism. The development of clear policies and support from the government plays a crucial role in accelerating this recovery. Collaboration between the public and private sectors to promote sustainable tourism is essential in creating a balance between economic development and environmental conservation. These suggestions include investing in infrastructure, developing tourism products that cater to the new behaviors of tourists, and instilling confidence in safety measures. This study highlights the importance of recovery that not only focuses on the economy but also on developing sustainable tourism practices for the future.

Keywords: Hope, Thai Tourism Business, Recovery, COVID-19

1.บทนำ

อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวถือเป็นหนึ่งในปัจจัยสำคัญที่มีบทบาทในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจของประเทศ ไทย การท่องเที่ยวไม่เพียงแต่สร้างรายได้จากนักท่องเที่ยวต่างชาติที่เดินทางมาท่องเที่ยวในประเทศ แต่ยังเป็นแหล่งการจ้างงานและสร้างธุรกิจที่เกี่ยวข้องจำนวนมาก เช่น โรงแรม ร้านอาหาร และบริการท่องเที่ยวต่างๆ แต่อย่างไรก็ตามการระบาดของโควิด-19 ได้ส่งผลกระทบอย่างรุนแรงต่ออุตสาหกรรมนี้ ทั้งจากการลดลงของจำนวนนักท่องเที่ยว การจำกัดการเดินทางระหว่างประเทศ รวมถึงการยกเลิกกิจกรรมและงานใหญ่ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวทั่วประเทศ ทำให้หลายธุรกิจที่เกี่ยวข้องต้องเผชิญกับความท้าทายอย่างหนัก (Nattakorn Asunee Na Ayudhaya ,2019)

ภาคการท่องเที่ยวของประเทศไทยได้รับผลกระทบจากสถานการณ์โควิด-19 อย่างมาก จนถึงขั้นมีการปิดประเทศและจำกัดการเดินทางในช่วงระยะเวลาหนึ่ง ผลกระทบดังกล่าวทำให้เศรษฐกิจการท่องเที่ยวซบเซาลงอย่างชัดเจน นอกจากนี้ยังส่งผลให้พนักงานในภาคธุรกิจท่องเที่ยวหลายคนต้องเผชิญกับภาวะการว่างงานหรือ

การปรับลดจำนวนชั่วโมงการทำงานลง ในการฟื้นฟูอุตสาหกรรมท่องเที่ยวหลังโควิด-19 การปรับตัวของทั้งภาครัฐและเอกชนจึงเป็นเรื่องที่สำคัญ โดยการส่งเสริมการท่องเที่ยวในรูปแบบใหม่ที่มีความปลอดภัยและสอดคล้องกับมาตรการด้านสุขอนามัยเป็นสิ่งที่จำเป็นในการดึงดูดนักท่องเที่ยวอีกครั้ง(Thaicharoen et.al, (2023)

ประเทศไทยได้ดำเนินการหลายมาตรการเพื่อฟื้นฟูอุตสาหกรรมท่องเที่ยวในช่วงหลังโควิด-19 เช่น การส่งเสริมการท่องเที่ยวภายในประเทศ การจัดทำโปรแกรมท่องเที่ยวที่เน้นความปลอดภัย การใช้เทคโนโลยีในการรองรับการท่องเที่ยวออนไลน์ รวมถึงการปรับปรุงมาตรฐานและระบบสุขอนามัยที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว การฟื้นตัวของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวไทยจึงไม่ได้เกิดขึ้นจากการรับนักท่องเที่ยวจากต่างชาติเท่านั้น แต่ยังต้องการการส่งเสริมการท่องเที่ยวในประเทศและการพัฒนาผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยวใหม่ๆ ที่สอดคล้องกับแนวโน้มของโลกที่ให้ความสำคัญกับสุขภาพและความปลอดภัย (Wongmonta, 2021)

การศึกษานี้จึงมีวัตถุประสงค์ในการวิเคราะห์และประเมินกลยุทธ์ต่างๆ ที่ใช้ในการฟื้นฟูอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวไทยหลังโควิด-19 โดยมุ่งเน้นการปรับตัวของธุรกิจในการท่องเที่ยวที่ต้องตอบสนองต่อความต้องการใหม่ๆ ของนักท่องเที่ยวทั้งในและต่างประเทศ รวมถึงการพัฒนามาตรการเพื่อเสริมสร้างความมั่นใจให้กับนักท่องเที่ยวในการเดินทางอย่างปลอดภัยและสะดวกสบาย เพื่อให้การฟื้นตัวของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวไทยสามารถเกิดขึ้นได้อย่างยั่งยืนในอนาคต

2.ผลกระทบของโควิด-19 ต่อธุรกิจการท่องเที่ยวไทย

การระบาดของโควิด-19 ได้สร้างผลกระทบต่อเศรษฐกิจไทยอย่างมาก โดยเฉพาะในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว ซึ่งเป็นหนึ่งในภาคเศรษฐกิจที่สำคัญที่สุดของประเทศ ก่อนการระบาดของโควิด-19 อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวไทยได้กลายเป็นแหล่งรายได้หลักที่สร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจหลายแสนล้านบาทต่อปี อีกทั้งยังมีบทบาทสำคัญในการสร้างงานในประเทศ โดยเฉพาะในภาคบริการที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวเช่น โรงแรม ร้านอาหาร ทัวร์ และการขนส่ง

2.1ผลกระทบต่อการเดินทางระหว่างประเทศ

การปิดพรมแดนระหว่างประเทศและการจำกัดการเดินทางจากรัฐบาลไทย รวมถึงประเทศต่างๆ ทั่วโลกเป็นหนึ่งในปัจจัยที่ทำให้การเดินทางระหว่างประเทศลดลงอย่างมากในช่วงที่มีการระบาดของโควิด-19 โดยมีผลกระทบโดยตรงต่อการท่องเที่ยวจากต่างประเทศ ซึ่งเป็นแหล่งรายได้หลักของไทยจากการท่องเที่ยว ในช่วงเวลาของการระบาดในปี 2020 และ 2021 นักท่องเที่ยวต่างประเทศลดลงถึง 83% เมื่อเทียบกับปี 2019 ซึ่งมีจำนวนนักท่องเที่ยวรวมทั้งสิ้นประมาณ 39 ล้านคน การลดลงของนักท่องเที่ยวต่างประเทศส่งผลให้การใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวในประเทศไทยลดลงอย่างมาก การลดลงของรายได้จากนักท่องเที่ยวต่างประเทศเป็นหนึ่งในสาเหตุสำคัญที่ทำให้เกิดการชะลอตัวของเศรษฐกิจไทยในช่วงปี 2020 (สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา, 2564)

2.2 การปิดกิจการและการยกเลิกเที่ยวบิน

การระบาดของโควิด-19 ทำให้สายการบินหลายแห่งทั่วโลกหยุดให้บริการชั่วคราว และการเดินทางทางอากาศก็ได้รับผลกระทบอย่างรุนแรง โดยเฉพาะในประเทศไทยที่มีการยกเลิกเที่ยวบินทั้งภายในประเทศและระหว่างประเทศอย่างต่อเนื่อง การหยุดชะงักของการเดินทางนี้ทำให้อุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องกับการขนส่งทางอากาศได้รับผลกระทบโดยตรง รวมถึงสายการบิน โรงแรม ร้านอาหาร และธุรกิจท่องเที่ยวต่างๆ ที่ต้องเผชิญกับปัญหาผลประกอบการขาดทุน การปิดกิจการธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวทำให้ผู้ประกอบการในภาคนี้ประสบกับความยากลำบากในการรักษาพนักงาน และบางส่วนต้องปลดพนักงานเพื่อลดต้นทุนในขณะเดียวกัน โดยเฉพาะภาคธุรกิจโรงแรมและบริการท่องเที่ยวที่ต้องปิดตัวลงในช่วงที่สถานการณ์การระบาดของโควิด-19 ยังรุนแรง (วสันต์ จันทร์ประสิทธิ์, 2566)

2.3 การสูญเสียรายได้จากการท่องเที่ยว

การลดลงของนักท่องเที่ยวต่างประเทศและการจำกัดการเดินทางได้ทำให้การสูญเสียรายได้จากอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวไทยเป็นจำนวนมหาศาล ในปี 2020 การสูญเสียรายได้จากการท่องเที่ยวมีมูลค่าถึงประมาณ 1.3 ล้านล้านบาท ลดลงจากปี 2019 ที่รายได้จากการท่องเที่ยวมีมูลค่าประมาณ 3 ล้านล้านบาท (คณะผู้วิจัย TDRI, 2564) นอกจากนี้อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวไทยยังได้รับผลกระทบจากการลดลงของการท่องเที่ยวในประเทศ เนื่องจากมาตรการบังคับหรือจำกัดการเดินทาง การมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคม และการจำกัดการเข้าถึงพื้นที่สาธารณะ (Lockdown) ที่ทำให้ประชาชนไม่สามารถเดินทางระหว่างจังหวัดได้ตามปกติ ส่งผลให้มีการใช้จ่ายในการท่องเที่ยวลดลงอย่างมาก การลดลงของการท่องเที่ยวในประเทศก็ส่งผลกระทบโดยตรงต่อการจ้างงานในภาคบริการ เช่น โรงแรม ร้านอาหาร และการท่องเที่ยวภายในประเทศ

2.4 การรับมือกับการเปลี่ยนแปลงของพฤติกรรมนักท่องเที่ยว

อีกหนึ่งผลกระทบที่สำคัญที่เกิดจากโควิด-19 คือการเปลี่ยนแปลงของพฤติกรรมนักท่องเที่ยว โดยเฉพาะในเรื่องของการให้ความสำคัญกับสุขอนามัยและความปลอดภัย การท่องเที่ยวในโลกหลังโควิด-19 จำเป็นต้องปรับตัวให้เข้ากับมาตรการด้านสุขอนามัยที่เข้มงวด เช่น การสวมหน้ากากอนามัย การรักษาระยะห่างทางสังคม การตรวจคัดกรองผู้เข้าพักโรงแรมและสถานที่ท่องเที่ยว (แพรวา ธนะพิรุฬห์, ชาญเดช เจริญวิริยะกุล, และ อัครมณี สมใจนะพิรุฬห์, 2023) การเปลี่ยนแปลงนี้ส่งผลให้อุตสาหกรรมท่องเที่ยวต้องเตรียมพร้อมที่จะให้บริการในลักษณะที่สะดวกและปลอดภัยเพื่อให้ตอบสนองต่อความต้องการของนักท่องเที่ยวในยุคใหม่ โดยให้ความสำคัญกับมาตรการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคและการปรับมาตรฐานสุขอนามัยในสถานที่ท่องเที่ยว

จากผลกระทบที่เกิดขึ้นจากโควิด-19 การฟื้นตัวของธุรกิจการท่องเที่ยวไทยต้องอาศัยการปรับตัวอย่างรวดเร็วและการใช้กลยุทธ์ที่เหมาะสมเพื่อฟื้นฟูรายได้จากการท่องเที่ยวทั้งในและต่างประเทศ การเปิดตัวธุรกิจการท่องเที่ยวในประเทศและการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวที่สามารถรองรับมาตรการด้านสุขอนามัยจะเป็นกลยุทธ์สำคัญในการฟื้นตัวของอุตสาหกรรมนี้ การฟื้นตัวของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวไทยไม่เพียงแต่จะต้องคำนึงถึงการ

ดึงดูดนักท่องเที่ยวทั้งจากต่างประเทศและในประเทศเท่านั้น แต่ยังคงปรับตัวให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของพฤติกรรมผู้บริโภคที่ให้ความสำคัญกับความปลอดภัยและสุขอนามัยในการท่องเที่ยว.

3.กลยุทธ์การฟื้นตัวของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวไทยหลังโควิด-19

การฟื้นตัวของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวไทยหลังจากวิกฤตโควิด-19 เป็นกระบวนการที่ซับซ้อน ซึ่งต้องการกลยุทธ์ที่หลากหลายและการปรับตัวของทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง ตั้งแต่รัฐบาล ธุรกิจท่องเที่ยว จนถึงนักท่องเที่ยวเอง การฟื้นตัวนี้ไม่เพียงแต่เกี่ยวข้องกับการดึงดูดนักท่องเที่ยวจากต่างประเทศเท่านั้น แต่ยังรวมถึงการฟื้นฟูภาคการท่องเที่ยวในประเทศ ซึ่งมีความสำคัญในการสร้างเสถียรภาพทางเศรษฐกิจในระยะยาว

3.1 การปรับตัวเพื่อเน้นความปลอดภัยและสุขอนามัย

หลังจากการระบาดของโควิด-19 การเน้นความปลอดภัยและสุขอนามัยกลายเป็นข้อกำหนดหลักในการฟื้นฟูอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวไทย หลายธุรกิจใ่อุตสาหกรรมนี้ได้ปรับตัวโดยการพัฒนามาตรการด้านสุขอนามัยที่เข้มงวด เช่น การทำความสะอาดสถานที่ท่องเที่ยวอย่างสม่ำเสมอ การติดตั้งเครื่องมือวัดอุณหภูมิ, การตรวจสอบสุขภาพของนักท่องเที่ยว และการลดการสัมผัสโดยตรงผ่านเทคโนโลยีต่างๆ การพัฒนาแอปพลิเคชันเพื่อติดตามและแจ้งเตือนข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับสถานการณ์การแพร่ระบาดก็เป็นส่วนหนึ่งของการตอบสนองที่สำคัญ โดยมาตรการดังกล่าวมีเป้าหมายในการสร้างความมั่นใจให้นักท่องเที่ยวทั้งในประเทศและต่างประเทศ ว่าการเดินทางจะปลอดภัยและได้รับการดูแลอย่างดีที่สุดรัฐบาลไทยได้ออกมาตรการ “Amazing Thailand Safety and Health Administration (SHA)” เพื่อยกระดับมาตรฐานการให้บริการในแง่ของความปลอดภัยและสุขอนามัย โดยการรับรองสถานประกอบการที่สามารถปฏิบัติตามมาตรฐานดังกล่าวได้ ซึ่งกลายเป็นสัญลักษณ์ที่ช่วยสร้างความเชื่อมั่นให้กับนักท่องเที่ยวทั้งในและต่างประเทศ (ปิยธิดา ศรีพล, รัชดา ภักดียิ่ง, และ วรวิช โกวิทยากร,2562)

3.2 การส่งเสริมการท่องเที่ยวในประเทศ (Domestic Tourism)

เนื่องจากการเดินทางระหว่างประเทศยังคงมีข้อจำกัดจากมาตรการกักตัวหรือข้อกำหนดต่างๆ การส่งเสริมการท่องเที่ยวภายในประเทศจึงเป็นกลยุทธ์ที่สำคัญในการฟื้นฟูอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวในระยะสั้น รัฐบาลไทยได้ดำเนินโครงการต่างๆ เช่นโครงการ “เราเที่ยวด้วยกัน” ซึ่งสนับสนุนการท่องเที่ยวภายในประเทศ โดยการให้ส่วนลดค่าที่พัก ค่าเดินทาง และกิจกรรมต่างๆ เพื่อกระตุ้นให้คนไทยเดินทางท่องเที่ยวในประเทศมากขึ้น การกระตุ้นการท่องเที่ยวภายในประเทศไม่เพียงแต่ช่วยให้ธุรกิจการท่องเที่ยวได้รับการฟื้นฟู แต่ยังช่วยกระจายรายได้สู่ท้องถิ่น ลดความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจ และกระตุ้นให้ผู้ประกอบการท่องเที่ยวในพื้นที่ต่างๆ ได้รับประโยชน์จากการใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวในประเทศ (ภัทรพร ถนอดธนูศิลป์, และ ยุพาวรรณ วรรณวานิชย์,2562)

3.3 การฟื้นฟูตลาดนักท่องเที่ยวต่างประเทศ

การฟื้นฟูตลาดนักท่องเที่ยวต่างประเทศเป็นส่วนสำคัญที่ต้องการการวางแผนและกลยุทธ์ที่ระมัดระวัง การเปิดประเทศอีกครั้งหลังจากการจำกัดการเดินทางจำเป็นต้องมีการกำหนดมาตรการเพื่อควบคุมการแพร่

ระบาดของโควิด-19 พร้อมกับการเสริมสร้างความเชื่อมั่นให้นักท่องเที่ยวต่างชาติที่อาจมีความกังวลเกี่ยวกับความปลอดภัยและสุขอนามัยหนึ่งในกลยุทธ์ที่สำคัญคือการสร้างความร่วมมือกับประเทศที่มีจำนวนผู้ติดเชื้อโควิด-19 ต่ำ และการเปิดประเทศในลักษณะที่มีการควบคุมอย่างเข้มงวด เช่น การจัดทำ การเชื่อมต่อการเดินทางระหว่างประเทศที่สามารถควบคุมการระบาดได้อย่างมีประสิทธิภาพ หรือที่เรียกว่า “Travel Bubble” หรือพื้นที่ที่มีขอบเขตกำหนดที่เรียกว่า “Sandbox” เช่น โครงการภูเก็ตแซนด์บ็อกซ์ (Phuket Sandbox) ที่เปิดให้นักท่องเที่ยวต่างชาติสามารถเข้ามาท่องเที่ยวในประเทศไทยได้โดยไม่ต้องกักตัว ภายใต้การเฝ้าระวังทางสุขอนามัยที่เข้มงวด (รุ่งริศ เมืองสือ, และ อิสริย์ ตียะพิพัฒน์, 2567) การตลาดเพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยวจากต่างประเทศยังคงเน้นไปที่การโปรโมทสถานที่ท่องเที่ยวที่ได้รับความนิยม รวมถึงการส่งเสริมการท่องเที่ยวในรูปแบบใหม่ๆ เช่น การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพและการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ซึ่งเป็นการตอบสนองต่อความต้องการที่เพิ่มขึ้นในการท่องเที่ยวที่มีความปลอดภัยและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

3.4 การสนับสนุนจากรัฐบาลและภาคธุรกิจ รัฐบาลไทยได้มีการออกมาตรการต่างๆ เพื่อช่วยเหลือและฟื้นฟูอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว โดยเฉพาะการสนับสนุนธุรกิจท่องเที่ยวผ่านการให้เงินกู้ดอกเบี้ยต่ำ และการให้ความช่วยเหลือทางภาษีสำหรับธุรกิจที่ได้รับผลกระทบอย่างหนัก นอกจากนี้ การสนับสนุนจากภาคธุรกิจท่องเที่ยวก็มีบทบาทสำคัญในการฟื้นฟูอุตสาหกรรมนี้ โดยเฉพาะในเรื่องของการปรับปรุงบริการและการพัฒนาแพลตฟอร์มดิจิทัลที่ช่วยให้การท่องเที่ยวสะดวกสบายและปลอดภัยมากยิ่งขึ้น (ผ่องพรรณ เอี่ยมง้วน, 2564) ในด้านการท่องเที่ยวภายในประเทศธุรกิจท่องเที่ยวต่างๆ ได้ร่วมมือกันพัฒนาแพลตฟอร์มออนไลน์สำหรับการจองที่พักและการท่องเที่ยวที่สะดวกสบาย ซึ่งทำให้นักท่องเที่ยวสามารถวางแผนการเดินทางได้ง่ายและปลอดภัยยิ่งขึ้น ขณะเดียวกันภาคธุรกิจท่องเที่ยวก็ต้องการสร้างการรับรู้ในตลาดเกี่ยวกับมาตรการความปลอดภัยที่ดำเนินการเพื่อให้ผู้บริโภครู้สึกมั่นใจในการท่องเที่ยว

3.5 แนวทางการฟื้นฟูอุตสาหกรรมท่องเที่ยวในระยะยาว ในระยะยาว อุตสาหกรรมท่องเที่ยวไทยยังคงต้องพึ่งพาความสามารถในการปรับตัวและพัฒนากลยุทธ์ที่ยั่งยืน นอกจากการดึงดูดนักท่องเที่ยวจากต่างประเทศ การท่องเที่ยวในประเทศยังต้องได้รับการส่งเสริมอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะการพัฒนาแพลตฟอร์มดิจิทัลที่สามารถรองรับการเปลี่ยนแปลงของพฤติกรรมผู้บริโภคในยุคดิจิทัล การส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงคุณภาพที่ไม่เพียงแค่นับจำนวนของนักท่องเที่ยว แต่ยังคำนึงถึงคุณภาพของการท่องเที่ยวและผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม (ขวัญฤทัย เดชทองคำ, 2022) นอกจากนี้การรักษามาตรฐานทางสุขอนามัยและการรักษาความปลอดภัยอย่างต่อเนื่องก็จะช่วยสร้างความมั่นใจให้กับนักท่องเที่ยวได้ว่าไทยยังคงเป็นจุดหมายปลายทางที่ปลอดภัยและน่าไปเยือน แม้ว่าจะเกิดวิกฤตหรือเหตุการณ์ที่ไม่คาดคิดในอนาคตก็ตาม

การฟื้นฟูอุตสาหกรรมท่องเที่ยวไทยหลังโควิด-19 เป็นกระบวนการที่ต้องการความร่วมมือจากหลายภาคส่วน ทั้งภาครัฐและภาคธุรกิจ โดยใช้กลยุทธ์ต่างๆ ที่ตอบสนองต่อความต้องการใหม่ๆ ของนักท่องเที่ยวทั้งในประเทศและต่างประเทศ การใช้เทคโนโลยีและการสร้างประสบการณ์ท่องเที่ยวที่ปลอดภัยจะช่วยให้ไทยสามารถ

ฟื้นฟูอุตสาหกรรมนี้ได้อย่างยั่งยืน

4.แนวทางการฟื้นตัวในระยะยาวและความท้าทายในอนาคตของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวไทย

การฟื้นตัวของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวไทยหลังจากการระบาดของโควิด-19 ไม่เพียงแต่ต้องการมาตรการฉุกเฉินเพื่อรองรับความต้องการที่กลับมาในระยะสั้น แต่ยังจำเป็นต้องมีการวางแผนฟื้นฟูในระยะยาวที่มุ่งเน้นการปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลงของตลาดท่องเที่ยวทั่วโลก ความท้าทายเหล่านี้เกิดจากปัจจัยหลายประการ ไม่ว่าจะเป็นการเปลี่ยนแปลงในพฤติกรรมของนักท่องเที่ยว แนวโน้มใหม่ในอุตสาหกรรมท่องเที่ยว รวมถึงปัญหาที่เกิดจากการระบาดที่ยังคงส่งผลกระทบต่อการเดินทางในบางประเทศ

4.1การเปลี่ยนแปลงในพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวและการท่องเที่ยวแบบใหม่

พฤติกรรมของนักท่องเที่ยวได้มีการเปลี่ยนแปลงอย่างชัดเจนหลังจากการระบาดของโควิด-19 นักท่องเที่ยวที่เคยเน้นการเดินทางในกลุ่มจำนวนมากได้หันมาสนใจการเดินทางแบบส่วนตัวหรือในรูปแบบที่มีความปลอดภัยมากขึ้น การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ การท่องเที่ยวในพื้นที่ธรรมชาติ รวมถึงการท่องเที่ยวที่เน้นการเว้นระยะห่างทางสังคมและมาตรการสุขอนามัยเป็นหลัก(พรณภรณ์ พิงจิตต์ประไพ, และ สุธีรา ศรีบุญโชติ,2023) การปรับตัวของธุรกิจท่องเที่ยวไทยจำเป็นต้องรับมือกับความต้องการเหล่านี้ โดยการพัฒนานวัตกรรมการท่องเที่ยวที่ตอบโจทย์พฤติกรรมใหม่ของนักท่องเที่ยว เช่นการจัดทัวร์ที่มีขนาดเล็กลง การสร้างประสบการณ์ที่เป็นส่วนตัวมากขึ้น หรือการพัฒนาแพลตฟอร์มออนไลน์ที่สะดวกสำหรับการจองบริการท่องเที่ยว

4.2 การฟื้นฟูธุรกิจท่องเที่ยวผ่านเทคโนโลยีและนวัตกรรม

การนำเทคโนโลยีมาใช้ในการฟื้นฟูธุรกิจการท่องเที่ยวเป็นสิ่งสำคัญในยุคหลังโควิด-19 เทคโนโลยีดิจิทัล เช่น แพลตฟอร์มการจองออนไลน์ แอปพลิเคชันการท่องเที่ยว การใช้อุปกรณ์ที่สามารถติดตามสถานะการเดินทาง รวมถึงการใช้ปัญญาประดิษฐ์(AI) เพื่อให้บริการลูกค้าได้อย่างมีประสิทธิภาพ การใช้เทคโนโลยีที่สามารถช่วยให้บริการการท่องเที่ยวมีความสะดวกและปลอดภัยยิ่งขึ้น จะช่วยเพิ่มความมั่นใจให้แก่นักท่องเที่ยวและลดความเสี่ยงจากการแพร่กระจายของโรค (วิไลวรรณ วะปะแก้ว, และ ยุภาพร ยุภาศ,2564)การนำเทคโนโลยีมาใช้จะช่วยให้อุตสาหกรรมท่องเที่ยวสามารถเข้าถึงนักท่องเที่ยวได้มากขึ้น โดยการใช้ข้อมูลและเครื่องมือทางดิจิทัลในการสร้างประสบการณ์การเดินทางที่ตอบสนองความต้องการของลูกค้าในยุคปัจจุบันได้ดียิ่งขึ้น

4.3 การสร้างความยั่งยืนในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว

ในระยะยาวอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวไทยจะต้องมีการพัฒนาที่สอดคล้องกับแนวทางการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน ซึ่งหมายถึงการพัฒนาการท่องเที่ยวที่ไม่เพียงแต่ช่วยฟื้นฟูเศรษฐกิจ แต่ยังคำนึงถึงผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและชุมชนท้องถิ่น การส่งเสริมการท่องเที่ยวที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม เช่น การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ (eco-tourism) หรือการท่องเที่ยวที่ช่วยอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ จะเป็นแนวทางที่สำคัญในการสร้างความยั่งยืนในอนาคต(การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย,2563) ทั้งนี้การสร้างความยั่งยืนในอุตสาหกรรมท่องเที่ยวต้องให้

ความสำคัญกับการพัฒนาบุคลากรในอุตสาหกรรมท่องเที่ยว การเสริมสร้างความรู้และทักษะในด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ การส่งเสริมแนวทางการท่องเที่ยวที่คำนึงถึงสวัสดิภาพของชุมชนและสิ่งแวดล้อมจะช่วยให้การท่องเที่ยวเป็นเครื่องมือในการพัฒนาอย่างยั่งยืน

4.4 การเสริมสร้างความร่วมมือระหว่างภาครัฐและภาคเอกชน

การฟื้นตัวของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวไทยหลังโควิด-19 จำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือจากทั้งภาครัฐและภาคเอกชนในการวางแผนฟื้นฟูและส่งเสริมการท่องเที่ยว การสนับสนุนจากรัฐบาลในด้านนโยบายการท่องเที่ยว การจัดทำมาตรการส่งเสริมการเดินทางและการท่องเที่ยวในประเทศ รวมถึงการส่งเสริมการจัดงานกิจกรรมท่องเที่ยวที่ช่วยกระตุ้นเศรษฐกิจและการท่องเที่ยวภายในประเทศ (กองพัฒนาบริการท่องเที่ยว, 2565) ในขณะเดียวกันภาคเอกชนจะต้องมีบทบาทในการปรับปรุงและพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านการท่องเที่ยว อาทิ เช่น การพัฒนาโครงการที่พักที่มีคุณภาพ การเสริมสร้างบริการด้านการท่องเที่ยว และการเพิ่มช่องทางการจัดจำหน่ายออนไลน์ เพื่อให้สามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวทั้งในและต่างประเทศได้มากขึ้น ในที่สุดการฟื้นตัวของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวไทยหลังจากการระบาดของโควิด-19 นั้นไม่ใช่แค่การกลับสู่ภาวะปกติ แต่เป็นโอกาสในการสร้างการเติบโตใหม่ที่ยั่งยืนและสามารถรับมือกับความท้าทายในอนาคต การปรับตัวอย่างต่อเนื่อง การพัฒนานวัตกรรม และการทำงานร่วมกันระหว่างภาครัฐและเอกชนจะเป็นสิ่งสำคัญในการเสริมสร้างความแข็งแกร่งให้กับอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวไทยในระยะยาว

สรุป

การฟื้นตัวของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวไทยหลังจากการระบาดของโควิด-19 เป็นกระบวนการที่ทำหายแต่ก็มีโอกาสในการสร้างการเติบโตใหม่ในระยะยาว อุตสาหกรรมท่องเที่ยวของไทยได้รับผลกระทบจากการหยุดชะงักของการเดินทางทั้งในและต่างประเทศ แต่กระบวนการฟื้นตัวสามารถมองเห็นได้จากการปรับตัวของธุรกิจท่องเที่ยวที่เน้นความปลอดภัยและสุขอนามัย การใช้เทคโนโลยีเพื่อพัฒนาผลิตภัณฑ์ท่องเที่ยว และการสร้างความมั่นใจให้กับนักท่องเที่ยวผ่านมาตรการต่างๆ ซึ่งช่วยให้ธุรกิจสามารถกลับมาฟื้นตัวได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ

การฟื้นตัวของธุรกิจท่องเที่ยวในระยะยาวนั้นไม่เพียงแต่จะต้องมุ่งเน้นการดึงดูดนักท่องเที่ยวในระยะสั้น แต่ยังต้องให้ความสำคัญกับการสร้างวัฒนธรรมการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน ซึ่งรวมถึงการคำนึงถึงผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม การสนับสนุนท้องถิ่น และการพัฒนาประสบการณ์การท่องเที่ยวที่ตอบโจทย์พฤติกรรมใหม่ของนักท่องเที่ยว เช่น การท่องเที่ยวในพื้นที่ธรรมชาติ การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ หรือการท่องเที่ยวที่มีความปลอดภัยสูง การพัฒนาระบบนิเวศของการท่องเที่ยวในประเทศไทยจะต้องมีการทำงานร่วมกันอย่างใกล้ชิดระหว่างภาครัฐและภาคเอกชน เพื่อสร้างกรอบนโยบายที่สามารถรองรับการเปลี่ยนแปลงและความท้าทายที่เกิดขึ้น ทั้งนี้การเสริมสร้างความร่วมมือในการพัฒนาบุคลากร การลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานด้านการท่องเที่ยว และการสร้างการ

สื่อสารที่มีประสิทธิภาพกับนักท่องเที่ยวจะเป็นกุญแจสำคัญในการขับเคลื่อนอุตสาหกรรมท่องเที่ยวไทยให้กลับมาเติบโตอย่างยั่งยืนในอนาคต

เอกสารอ้างอิง

- กองพัฒนาบริการท่องเที่ยว. (2565). แผนพัฒนาบริการท่องเที่ยว พ.ศ. 2566–2570. กรมการท่องเที่ยว. สืบค้นจาก <https://www.dot.go.th/storage/กองพัฒนาบริการ/แผนกองฯ/QttfdpYXKOCrXLds1f5xJfseslXaXcpgu3q3oDnM.pdf>
- การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. (2563). มาตรฐานความปลอดภัยด้านสุขอนามัย. สืบค้นจาก <https://www.thailandsha.com/example/en/6.pdf>
- ขวัญฤทัย เดชทองคำ. (2022). การจัดการการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์สู่ความยั่งยืนของธุรกิจภายใต้วิกฤติโควิด-19. *วารสารวิชาการการท่องเที่ยวไทยนานาชาติ*, 17(2), 1–18. สืบค้นจาก <https://so02.tci-thaijo.org/index.php/jitt/article/view/249444>
- คณะผู้วิจัย TDRI. (2564). วิเคราะห์ผลกระทบของโควิด-19 ต่อธุรกิจท่องเที่ยว. *TDRI*. <https://tdri.or.th/2021/02/covid-112/>
- ดวงศิริ ภูมิวิซุเวช, นำขวัญ วงศ์ประทุม, และ ปทุมพร แก้วคำ. (2023). คุณภาพการบริการของธุรกิจนำเที่ยวในยุคความปกติถาวร. *วารสารวไลยอลงกรณ์ปริทัศน์*, 13(1), 268–289. สืบค้นจาก <https://so06.tci-thaijo.org/index.php/var/article/view/260207>
- ปิยธิดา ศรีพล, รัชดา รักดียิ่ง, และ วรวิช โกวิทยากร. (2562). กลยุทธ์การตลาดของธุรกิจท่องเที่ยวเชิงส่งเสริมสุขภาพในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย. *วารสารวิชาการธรรมทรรศน์*, 19(1), 123–133.
- ผ่องพรรณ เอี่ยมมั่งว. (2564). แนวทางการฟื้นฟูและการปรับตัวของธุรกิจท่องเที่ยวหลังสถานการณ์โรคระบาดโควิด-19: กรณีศึกษานักท่องเที่ยวรัสเซียบนเกาะสมุย. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรบัณฑิต, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- พรรณภรณ์ พิงจิตต์ประไพ, และ สุธีรา ศรีเบญจโชติ. (2023). แนวทางการฟื้นฟูทางการตลาดของธุรกิจท่องเที่ยวเชิงสุขภาพประเภทสปาและนวดไทยสำหรับวิถีชีวิตใหม่เพื่อเพิ่มขีดความสามารถทางการแข่งขันในพื้นที่ภาคเหนือตอนบน. *วารสารวิชาการวิทยาลัยบริหารศาสตร์*, 6(4), 142–158. สืบค้นจาก <https://so05.tci-thaijo.org/index.php/SASAJ/article/view/264056>
- แพรวา ธนะพิรุฬห์, ชาญเดช เจริญวิริยะกุล, และ อัครมณี สมใจธนะพิรุฬห์. (2023). ผลกระทบและโอกาสช่องทางส่งเสริมธุรกิจท่องเที่ยวประเทศไทย: กรณีศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. *วารสารการวิจัยการบริหารการพัฒนา*, 13(1), 118–126. สืบค้นจาก <https://so01.tci-thaijo.org/index.php/JDAR/article/view/264797>

- ภัทรพร ถนัดธนศิลป์, และ ยุพาพรรณ วรรณวานิชย์. (2562). กลยุทธ์การฟื้นฟูความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยจากบริการที่ผิดพลาดของโฮสเทล. *วารสารวิทยาลัยดุสิตธานี*, 13(1), 155–168.
- รุ่งดิศ เมืองลือ, และ อีสริย์ ตียะพิพัฒน์. (2567). กลยุทธ์การพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์อย่างยั่งยืนในเขตอารยธรรมล้านนา ของชุมชนตำบลศรีเตี้ย อำเภอบ้านโฮ่ง จังหวัดลำพูน. *วารสารสังคมศาสตร์และวัฒนธรรม*, 8(2), 296–311.
- วสันต์ จันทร์ประสิทธิ์. (2566). การท่องเที่ยวและวิกฤตโควิด-19: ผลกระทบ แนวทางการฟื้นฟู และทิศทางการพัฒนาการท่องเที่ยวหลังโควิด-19. *วารสารมหาวิทยาลัยศิลปากร*, 43(3), 15–27.
- วิไลวรรณ ะปะแก้ว, และ ยุภาพร ยุภาศ. (2564). การท่องเที่ยวไทยแลนด์แดนสยามยุคโควิด. *วารสาร มจร อุบลปริทรรศน์*, 6(3), 719–732.
- สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา. (2564). ข้อมูลนำเสนอสถิตินักท่องเที่ยวเดือนมกราคม – เดือนธันวาคม ปี 2564. สืบค้นจาก <https://www.mot.go.th/news/category/630>
- Nattakorn Asunee Na Ayudhaya. (2019). The impact of COVID-19 in tourism to Thailand: A study of impact from Thailand's travel policies and regulations to its tourism sector. *An independent study for the degree of Master of Arts in Social Innovation and Sustainability*, Thammasat University.
- Thaicharoen, S., Meunrat, S., Leng-ee, W., Koyadun, S., Ronnasiri, N., Iamsirithaworn, S., Chaifoo, W., Tulalamba, W., & Viprasit, V. (2023). How Thailand's tourism industry coped with COVID-19 pandemics: A lesson from the pilot Phuket Tourism Sandbox project. *Journal of Travel Medicine*, 30(5), taac151. <https://doi.org/10.1093/jtm/taac151>
- Wongmonta, S. (2021). Post-COVID 19 tourism recovery and resilience: Thailand context. *International Journal of Multidisciplinary in Management and Tourism*, 5(2), 137–149.